

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel:

Egész évre 4 ft — kr.
Félévre 2 ft — kr.
Negyedévre 1 ft — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetések 100 szög 1 frtért közölhetnek.

Kincstári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a. Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSEG

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pennek hirdetési kéziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők

Sárospatak, Kossuth-utca 173. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bermentetlen leveleket nem fogadjunk el.

Ny. liter minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Beteg társadalom.

Beteg a mi társadalmunk, nagyon beteg. Érezzük ezt mindnyájan, hangoztatjuk is erősen, hogy: óh, ezek a mai társadalmi viszonyok! — de azért a leginkább sóhajtozók nem tesznek semmit a betegség orvoslására. Az iparost, csak azért, mivel borkötény van előtte s a becsületes munka kérget húz tenyerébe, lenézi a gazdag kereskedő, a lateiner ember pedig megveti mindkettőt, legfeljebb csak a nagy Széchenyi által meghonosított hitel az a kapos, mely őt ama két kaszthoz fűzi. S hogy a dzsentri előtt meg mindhárman kevesebbet számítanak egy porszemnél, azt nap-nap után tapasztaljuk. A kaszt-rendszer éppenúgy fennáll ma is, mint 48 előtt. Csakhogy akkor a válasz fal ember és ember között a kutyabőrös nemesi levél volt, míg ma a foglalkozás minémisége az, és sokfélesége folytán a társadalmat még többfelé tagolta.

A felekezetek szerinti eltagoltságról bár ne is szóljunk! A harmincz éves háborúban nem voltak a felekezetek annyira élükre állítva, mint napjainkban. Receptált honfitársaink társadalmi úton érzik csak, hogy a kalendáriumesinálók mily szemfényvesztők, mikor 1895-iknek jelzik a folyó évet Krisztus születése

után, holott a társadalmi év még mindig a középkorban jár valahol.

Szólunk a mi társadalmi tényezőinknek még egy fajta elszigeteltségéről! És a társadalmat alkotó tényezők szétlúzása ott már nem hiúság, avagy feltékenység a jogokra, hanem politika. Ez a társadalmi életet megbénító, nemzetségek szerint való elkülönítése az egyéneknek. Nem kívánunk e helyütt a magas politikai szempontokra is kiterjeszkedni, hanem pusztán mint olyant vizsgáljuk a bajt, mely társadalmunk betegségének egyik igen fontos tényezője. S mi, kik e társadalmi válaszfalak jéghidegségét érezzük, látjuk egyszersmind a magyar, román, szász elemek különvállását, melyek egyike sem fogad be más nyelvet beszélőt kebelébe. — Bizony, bizony ezeknek jéghegyekként meredező válaszfalak ledöntésére nem rendeletek halmaza van hivatva. Am jó, bűnhődjék a haza, a közös anya ellelű merénylő, szűtsa őt a törvény igazságos keze, beszélje és vallja bár anyanyelvűl a magyart, oláht, tótot vagy németet. Ezzel tan sikerül politikailag megsemmisíteni a hon ellenségeit, de az ellegdült társadalmakat egymáshoz közelebb nem hozza. Ennek a megoldásáról pedig legfőbb ideje, hogy gondolkozunk!

Keresni kell a közlekedést egymás között. A leghatalmasabbnak kell meg-

kezdenie. S itt félre kell tenni a kiesinyes előítéleteket. Hisz annak a földnek, mely közösen táplál iparost, kereskedőt és szellemi munkást, magyart, oláht, tótot egyaránt: annak a földnek csak legcsekélyebb kamatot adunk akkor, ha le-téve kiesinyes előítéletektől, levette az elfoglaltság immár igen elkoptatott köpenyét, új kort kezdünk: az igaz testvéristülés korát. Nem lesz teljes addig az egyenlőség magasztos elvenek diádala, míg csak a törvény előtt lesznél egyenlőknek tekintve. Társadalmi úton való megoldása a nagy, lélekemelő eszmének, ez töltse be most mindnyájunk lelkét. Hiszszük, hogy erre meglesz a jó akarat, más pedig az egészhez nem kell.

Felelet Réz László úrnak, a 2-es kritikuskak.

Elég tétellel vettem a felszólításomra adott választ tudomásul. Elég tétellel szolgálg, hogy bíráló „mint laikus nem akar vizsgálni.” meg: „nem érez hajlamosságot az Értesítő papírjainak összehasonlítására. Sajnálatos azonban, hogy ezzel az öntudattal, laikus voltának ilyen beismerésével egy kicsit elkéstek. Egészen időszerű lett volna ítéletének kimondása előtt. Akkor bizonyára nem ezt mondja: az Értesítő papírja „még csak nyomába se léphet az előző évfolyamoknak.” Mert hát mi van

TÁRSZÓ

Facsirta szó.

— A „Sátoralja” eredeti társzója. —

Pacsirta, mint én oly fakó,
S mint én — szegény falolgató.
Itt hallagunk az út porán,
Nem néznek ránk: se rá, se rám.

Ki ránk néz, számba sem veszen,
— Szegényt ki lát meg szívesen — ?
S ki ránk vet egy tekintetet
Tán meg sem ismer, úgy lehet.

Hát bánjuk is? a barna föld
Cséppet se tart, cséppet se köt.
Ő már repül — egy pillanat
Es én is bontom szárnyamat.

Csak fel! ott fényesebb a nap,
Ott rózsá-felhők szállanak.
Mint hig gyémánt a pára torr
Es semmi zaj, és semmi por.

Amerre nőünk, mindenütt
Áldott nap áldott fénye süt,
Mig fényben járunk, ott alatt
Forog a barna sár-darab.

Ott leme nyitdusk. Es mi itt
Dobunk szivünk szaga mit,
Mig fáradunk és szívesen
Utunk a föld föl veszen.

Amíg az éj mákkal behint
Új dalról álmodunk megint,
Nem érti itt leme senki meg? —
Megértik fenn a felegek.

S míg lágyan szeret omlanak,
Fejünkre áldón tűz a nap
S az útunk dalba, fénybe visz.
— Kell hogy legyen pacsirta is.
Sárospatak 1895. okt. Fabián Geza.

Dal.

— Lord Byron. —

Jaj! ne emlékeztess a régi időkre!
Karjaiban nyugvék, azt hittem örökre,
Middőn — édes — csupán éretted leheltem!
Amit benned bízam: a mennyország hona,
Isteni szerencsém — nem feledem soha —
Még a siron túl is követni fog engem.

Mit egyikünk érzett, érezte a másik!
Oh, mikor csodáltam fürteidnek báját!
S mindkettőnknek szive égő lánggal égett!

Még látom keblednek élénk hullámzását.
Bibor ajkaidat; — nem tálnai masat! —
S olvasok szemedben szép varázsgöket.

Látok most is téged belelemlre dölve.
Lagyozeve látok, s engem is legyözve.
Ellenállás folytán kétez-tesen szepen
Mig egymashoz ülünk, mindig közelebben.
Mig eszajaink gyölnak mindig bevesebben
S míg meghalok benned győzelemben, fényben.

Majd szelidségben látok én tégedet,
Álmodozva szépen bezárod két szemed
S eltűnik a világ, elszakadtunk tőle
Becsukva pillái gyönyörű szemednek.
Félig álmodozva, majd felemelednek,
Min: fekete hollók hótakart mezőre.

Láttaak tégedet álomban az éjjel
Haj de e szép álom szíjjelfozlott, szíjjel!
Haj be szép is valál, legszebb a meny után
Nem tudja lefestni — kire nem viágit —
Egy ilyen szép napnak ezernyi sugárit,
Mit a szépségről mond — üres szó az csupán.

Jaj ne emlékeztess a régi időkre!
Karjaiban nyugvék, azt hittem örökre.
Azoknak emléke maradt csak lelkeimnek!
Azt a mennyországot, a mit benned bízam.
Nem feledhetem én, csak majdau a siron.
De nem! még ottan is szeretlek, szeretlek!

Németből! Kubowich Géza.

ebben, ha nem összehasonlítás? Lehet-e ilyen ítéletet kimondani *összehasonlítás nélkül*? Ha most nem tehet összehasonlítást, mikor bizonyítani kell, nem tehetet ítéletet kimondásakor sem s így nem lehet mást feltennem, mint a mit előre is gondoltam: a más, helyesnek tartott állítását egyszerűen reprodukálta. A hallomás ilyen szereplésére a Válasz is ad újabb bizonytságot. Ha bíráló ilyen hallomástól menten vidéken ír, majdnem biztosra vehetem, hogy eskakis ennyit mondott volna: „a papiros jobb lehetne.” vagy a mint Válaszában ítéletet módosítja: „*Ennek az év-folyamnak papirosa nem felel meg a kívánalmaknak.*” Hjah, hát ez meglehetősen másként hangzik! Ez vélemény *összehasonlítás nélkül* van. Ilyen vélemény ellen egyetlenegy szót sem szóltam volna, mert hát a kívánalmak nagyon subjektív valamik s a bíráló legyen meggyőződve: én nem állítottam volna, mert nem is állhattam útját, hogy az ez évi Értesítő az egyéni kívánalmak szerint akár merített papiros legyen. A papiros rendelése nem függ egészen az én akaratomtól, az Értesítő papírjának megválasztása pedig „nem volt egy emberre bízva.” Felszólalásomból ilyen következtetés alaposan nem vonható. Előttém e következtetésnek is meg van hallomás-értéke. A papiros-választásra tehát, a Válasz enyhítő módosításai szerint is, ez a helyes conclusio: *a mi jó volt az előző években, most is jó lehetett.* Ez a lényeges a kérdéses ítélettel szemben; mert hát a Válasz is megengedi, hogy „a sablonos beszámolóknak senkisémet vizsgálja a külsőt különösebben”; főleg ha még hozzá vesszük, hogy az Értesítő az iskolának évenként minden recomensatio nélkül szép kiadást okoz. Ez a papiros pedig arra volt szánva, az idő megérkezéskor, hogy mint előző édes testvérei ilyen sablonos Értesítő legyen. Hjah, de hát most — mondja a bíráló — „*ünnepi köntös kellett!*” Itt a punctum saliens. Hát igaz! Csak hogy meg fogja engedni, hogy a ki ünnepi köntöst akar készíttetni, annak először is pénzének kell lenni, aztán, ha van, vagy biztosra veheti, hogy lesz, azt az ünnepi köntöst jó előre valakivel *csináltatni vagy valakinek csinálni kell*; mert arról aztán nem tehet a közönséges posztó, ha a szabás és varrás közben ébred arra, hogy neki tulajdonképen most magasabb rendeltetése van: az, hogy ünnepi köntös legyen. A közönséges köntös? az *csinálódhatik* is. Olyan vizsgálónak, a ki a szabóműhelylél bizalmas, gyöngéd viszonyban áll s a köntös-csinálás apró dolgaival, akarva — nem akarva, értesülhet, ezt bizonyosan tudnia kell. Különbö megjegyzem, hogy az Értesítő így is 1200 forintunkba került s azért a kis papiros-hibaért a tartalmi derékség bő kárpótlást adhat. A dolog lényegére ennyit felelhetek.

A Válasz a mellékes dolgot lényegessé tevén, még a *tendentia*it kell néhány szóval igazolnom. Felesleges bizonyítom, hogy a papiros s a nyomás a külső kiállítását együtt teszik s általános szokás, hogy a papírosat a nyomda adja. Hogy nálunk másként van, s hogy ne tudta volna éppen a bíráló, a ki a nyomdában naponként megfordul, elhinnem legjobb akaratom mellett is nehéz dolog. Mert hogyan szól az ítélet a külső kiállításról? A mit nyert tehát a belső tartalom tekintetében, elveszti a *külső kiállítást illetőleg*. De hogy ítéletének a nyomdára eső két

elvegye, már előbb a papírosat kíméletlenül agyon sújtotta csak azért, hogy a nyomdai kiállítást megdicsérhesse; ha ugyan e dicséret nem védelem! Így tehát egyedül a papír hibás! Itt vagyom a tendentia: a külső kiállítás részének ilyen szétválasztásában s megkülönböztetésében. És ez *nem is érthetetlen!* Hogy a nyomdai kiállítást megdicsérte, jól tette, ha így volt meggyőződve, legalább kárpótlást adott a nyomdának a késo megjelenés ok nélküli kárhozátásaiért.

Egyébiránt a bíráló *jó szándékát* nem tagadom; sőt *erős jó szándékát bizonyos tekintetben* elismerem. Azt a meggyőződésemet azonban el nem hallgathatom, hogy a *részrehajlaltságy nem erős oldala.*

Maklár Pap Miklós.
Könyvnyomatás-felügyelő.

Sárospataki ügyek.

Sárospatak városi képviselő-testületének folyó év november hó 4-ik napján tartott közgyűlésében, következő tárgyak nyertek elintéztést.

— A magyar kir. III. sz. határleírási oszt. mérnökség átirata következtében, a határleírási bizottmányba Doboz P. Ferenc, Neumann Péter és Molnár János, képviselő testületi tagok lettek megválasztva.

— Az iskola és szegényügyi bizottsiagnak, a szegényügy rendezésére vonatkozó tervzetve, egészen elfogadtattott, s utasított a város főbírája, hogy a helybeli illetőségi szegényeket bázrával ellátván, az idegen engedyéllyel nem bíró csavargókat pedig illetőségi községeikbe tolonoztassa.

— Ugyanazon bizottsiagnak az alsó határban felállítandó tanyai iskolára vonatkozó javaslata, hogy t. i. a sárospataki ref. főiskola a Györgytarló tanyán, iskola létesítésére, valamint Meezner Gyula és dr. Láczy László nagyobb földbirtokok tanyáikon, a cselédség és egyéb alkalmazottak jelentékeny számára való tekintettel, szintén iskola létesítésére köteleztessenek. — elfogadtattott, egyszermind a főbíró utasított, hogy helyszíni szemle útján, az iskola felállítására nézve tájékoztatssa magát és az eredményt jelentse be.

— Trautzonfalva község előljáróságának, a sárospataki határban ellenőrlő ingatlan vagyonuknak, községük határába leendő átkebelezetést iránt beadott kérvényre hozott alispáni határozat következtében a tárgyalásra Meezner Gyula és Debrezeni Bertalan képviselő testületi tagok, valamint a város főbírája küldetnek ki, kijelentésével annak, hogy Sárospatak város községe a leghatározottabban tiltakozik határának megosonkítása ellen, s az átkebelezetést ellenzi.

— A kereskedelmiügyi magyar kir. minisztériumnak, a busz kizárólag továbbá jogos szedhetésére vonatkozó leírata, valamint a főbírónak azon jelentése, hogy a szedletési jog megerősítéséről fűradott Molnár Béla országgyűlési képviselőnel, elnöklété alatt, Fedor Jenő és Szabó Zsigmond képviselő testületi tagokból alakult köndöttség, Gáiszécsen személyesen tisztelgett, köszönettel és helyenilleg tudomásul vétetett.

— A fogyasztási adók megváltására nézve, az állami kincstárral 17500 frt bázilizetással kötött és felsőbb helyen megerősített szerződés, a kezelési módzatok megállapítása czéljából, véleményes jelentés tétel végett, a jogi és közigazgatási bizottsiagnak kiadattott.

— A sárospataki „Sport egyeslet”-nek azon kérelme illetőleg kérdése felett, hogy ténemuldaságok alkalmával minő mellékhelyiségek kiadásáról fog a város gondoskodni, élénk vita támadt, mert a város által kizemelt és anyakönyvvezetői hivatalnál átengedettt, egyik hivatalhelyiség és előszoba, tényleg a mellékhelyiségeket elvonta a közgyűlés azonban úgy határozta ezen kényes kérdés legraktikusabb elintéztését, hogy az anyakönyvvezetői felkéréndő, miként az előszoba ajtai nyitva tartassanak, mely esetben az előszoba átjárón, a főbíró és a rendőrbiztos hivatalos helyiségei, mellékhelyiségek gyamánt tőkéletesen elzárasszék, ha azonban ezen kérelem az anyakönyvvezetői részéről kedvezően el nem intéztetnek a város más anyakönyvi hivatalos helyiségről gondoskodni kényserült lenne.

— A vármegye közigazgatási bizottsiágának, a m. h. gy. k. vicinális közút kiépítésére nézve hozott

II-od fokú s az első intézkedést helyi-uhagyó határozata III-ad fokban s megfellebbzetet i határozattott.

— Özv. Zimányi Ferencné született Balogh Borbála oly értelmű kérvénye, hogy néhai férje eltemetése után falmerült költségek a város által felteszesenek, Zimányi Ferenc volt városi jegyző, sokoldalú érdemeire való tekintettel kedvező ajánztést nyert.

— Városi főbírónak azon előterjesztése, hogy a rendőrségi létszám a szükséglethez képest egygyal szaporittassók, a felhozott indokoknál fogva, teljesítendőnek találtattott.

— B. Szabó Béla és Nagy Mária herlők azon kérelmére, hogy nagyobb összegre menő bértartozásaik megfizethetésére nézve, folyó hó végeig halasztás adassók, a képviselő-testület Uics András kijelentett jóátállására, folyó év december hó 15-ig halasztást engedélyezett.

— A sárospataki ipartestület előljáróságának abbeli kérvénye, hogy az iparosok a borfogyasztási adk fizetésé alól felmentessenek a jogi és közigazgatási bizottsiagnak, javaslatátel czéljából kiadattott.

— Moskovics Lázár, Haas Zsigmond és Schwarz Dávia sárospataki lakosoknak, községi pótdó és útdó visszatérítése tárgyában beadott és kéllően indokolt kérvénye, az előadói javaslat alapján, kedvező elintéztést nyert.

Ró.

Színház S.-A.-Üjhelyben.

Csütörtökön október hó 31-én, ötödösör gyönyörködtette az igazgatónak nála magánál szerencsésőbb darabja „Az új honpolgár” a színházi közönséget, mely jőzően nevetett most is Számi mókán.

Pénteken november hó 1-én, felhályákkal adattott „A molnár és gyermeke” látványos színmű nagyon háládatos és mindegyiket egyaránt megtetsző, de annál laikusabb közönség előtt. Az egész játék oly unalmasan adattott, hogy ha Bartos Reinhold Kristofja nem olyan jó és hű kifejezője a gazdag és zsugori molnárnak, ki semmit sem sajnál itt hagyni a földön csak a pénzt, úgy bizonyára türelmetlenk vesztjük. Három óra hosszáig tartott darabból — bár Kazaliczky előszótetl úgy, hogy kalapját is Máriaja asztalán hagyta midon elbűszöktet tőle. — szünetek esett nem kevesebb, mint tízfél óra. Ot perczig tartó jelenetre tizenöt percznyi szünet következett. Ennek oka azonban nemcsak a rossz rendezés, hanem a színházban dekorációkban nagy szegénysége, a mi nagyon is káros befolyással van a darab hatására s a legjobb igyekeztet is hiába való.

Szombaton november 2-án, felhályákkal „A tót leány” népszínmű került másodsor színrre a mára hírdetett „Armány és szerelem” helyett, a mi Miklós Ilona rosszul léte miatt maradt el. Azt hittük, hogy múltkor a rossz idő miatt maradt el a közönség az előadásról s ime most megezdőltá feltevéseinket, mert dezzára a jó időnek a darabra csak rossz maradt az.

Vasárnap nov. 3-án elláttn nép és gyermek előadás felhályákkal „Az új honpolgár” ment hatodsor telt hazorakelt. Este Berczik Arpad énekes népszínműre „A paraszt kisasszony” adattott, melyben Krassó Sándor baritonistát mutatta be az igazgató úr elég korán, hogy lássuk, baritonista is van a világon; a mint Közeghy Jeniben bemutatta a primadonnát, de azta olttint, nem a sülyes-tőbe, hanem még S.-a.-Üjhelyből is. Krassó hangja nem a legrosszabb. Eléggy kellemes és iskolázott, iparkodik hangján, a pianó és fortissimó nagyobb megeröltetés nélkül énekl, azonban hangja több ének szám után gyöngül. Alakja kisért túl magas kis szimpadokra. Kövessyné ma is kedves volt, csak hogy mi Jolánt ezártabbnak gondolnánk. Ugyesen alakított Hetényi is, megérdemelte a tapsot. Borbély mindig tudja mit tesz és mit kell tenni csak egyet felejt el mindig, tanulni.

Hétfőn nov. 4-én. Schiller 4 felvonásos szomorú játéka „Armány és szerelem” arattott sikert kis számu publikum előtt. Kazaliczky (Ferdinánd), Miklós Ilon (Luiza) szerepekben játszottak elismertőre méltóan. Bartosban úgy látszik feléledt az ambició, sok gondot fordít játékára és halad. Kolozsinak még sokat kell tanulni, hogy beválják. Borbély ugyesen játszotta az intrikus, de gyáva és szolgalelku udvarnagyt.

Keddön november hó 5-én, Sakaspeare „Hamlet”-jében mutatta he magát Kazaliczky, mely jutalomjátéka is volt. A jutalomra rászolgált inkább, mint bárki: már eddigi gyakori fellépésivel is

megérdemelte gyönyörködtető játékaival és nem sok kifogás alá eső alakításaival. Igaz, mai játékából is kitűnt, hogy jó drámai erő és környezetéhez képest kifőnő tragikus hős. De ma nem excellált. Kitérésai néha túlzottak, máskor nagyon elégiusak voltak: hogy Hamlet eszelőssé leendő környezete előtt csejének és bosszújának könnyebb elérése végett, mi nem vették észre, csak elhittük, mert úgy mondták, — nem akarjuk kibővíteni Kazaliczky sikerét, ha megelégszik a közönség részecskéje óvációkban, mi is részt veszünk benne. A többi közreműködők igen gyengék voltak, ez egyik ok és a darab anyira elnyújtott és hosszú pauzákkal és Kazaliczkyknak és Lampák elé háromszor hívásával, hogy a mely hatást az egyik felvonás jelenet kellett — ha ugyan volt — a rá következő szímet teljesen elfelejtette és az érdeklődést a darab iránt fel sem költözte, sőt csak nem alkalmasra vált, de azért a felfalazott iránti tisztelből kitartottunk egész félizzenkettőig. Díszletet érdemel még Miklós Opheliája, kit a közönség többször megtapsolt.

Szerdán nov. 6-án, utolsóelőtti előadásul „Mi történt az éjjel?” vöndeville operetten vezetett a közönség apraja, nagyja jóízűen. A tervének kivételére szükséges eszközök litikus megválasztásában ügyes és ravasz Susanne (Kövesyné), a huszonöt éves boldog házassága után férjére még mindig feltékeny Serafine (Könyves Mari), Banchon Pál orvos (Kazaliczky) Puhard gyógyszerész (Borbély) a gyáva férj, a balek szerelmes, Justares (Hetényi) a gyanakvó jó barát sikeresen alakították.

Még egy előadás esőtörtéknél „A létért való küzdelem,” mely cím a társulat itten tartózkodásának talált kifejezője és aztán a színpad lyukas függönyét csak a színház tört alakulni boszúító csipős novemberi szél lengeti, majd a gyertyák szentjános bogár fénye nem villan fel ismét a halotti csendet az ajtóik csikorgásának zaja nem zavarja hosszú ideig. Őt viszontagságos héten át igyekezett a derék Kövessy igazgató úr egyhangú ősi estfénket élvezetesebb, kellemesebbé tenni s igyekeztünk mi is megjutalmazni őt ezen jóakaró fáradságáért. Azt hiszem nincs mit egymás szemére vetünk. O igyekezett, mi is igyekeztünk. O mines megelégedve, mi többet remélünk. De bíznak a jövőben, hogy ha majd egyszer ismét közzénk kerül — örömeit várjuk — tanultabb tagokból, jobban szervezett társulattal, ő világban főg híressé, mi fájdalommalban válnak meg tőle.

VEGYES HIREK.

Halálozás. Román János nyugalmazott kir. járásbíró a s.-a-ujhelyi róm. kath. egyház főgondnoka f. hó 6-án a reggeli órákban S.-a-ujhelyen elhunyt. A család által kiadott gyászjelentés így szól: Román Jánosné szül. Lászy Emma és Képes Károlyné szül. Román Augustza az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb férj, testvér és rokonnak Román János nyug. kir. járásbíró 1848—1849-iki honvédek és zemplénvármegyei bizottsági tagnak ölete 65 ik. boldog házasságának 37-ik évében hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után folyó 1895. évi november hó 9-án reggel történt, gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei a róm. kath. egyház szertartása szerint folyó hó 8-án délután 3 órakor foguak a s.-a-ujhelyi r. kath. sirkerthben örök nyugalomra tetetni: az engesztelt szent mise áldozat pedig folyó hó 9-én reggeli 9 órakor a helybeli róm. kath. templomban fog a Mindenhatóknak bemutatattui.

Első előadás. Dr. Tüdös István, a sárospataki ev. ref. theologiai akadémia újonnan választott tanára f. hó 7-én tartotta első előadását a IV-ik sz. tanteremben. Radács György, az évi szakelők mutatta be az új tanárt az összegyűlt theol. ifjúságnak. Jóllesem meleg hangon ajánlotta a volt tanítványt az ifjúság szeretetébe s bizalmába. A dogmák történetéből tartotta első előadását dr. Tüdös. Mi előtt tulajdonképen tárgyához hozzá kezdett volna, beszédet intézett az ifjúsághoz, rajzolva a papi pálya ideális voltát. A szónoki előadás kellemes hatást gyakorolt a hallgatóságra. A dicsőülők dr. Tüdöst megkezdett új munkakörében!

Készülőfélbe felvasoló estély. A sárospataki ev. ref. akad. ifjúságnak önképzőtársulata az iskola kerthben felállítandó *Tompa szobor* javára f. hó 16-án „Felvasoló estély”-t rendez. Mint halljuk, rögtönzött tancmulatság fogja követni. Legközelebb szótküldik a meghívókat is.

Panama a s.-a-ujhelyi pénzügyigazgató ságnál. A sátoralja-ujhelyi pénzügyigazgatóság által a múlt hetekben megtartott regále tárgya-

lások- és bérbeadásoknál oly visszaélések követték el, melyek az állam kincstár tetemes megkárosítását idézték elő. Ugyanis a pénzügyi közegeknek, kik a kincstár szempontjából feltétlenül követendő elvet: „ki ad többet érte” mellőzve, saját érdekeket és hasznokat kielégíteni volt első törekvésük. Voltak számosan, kik bár többet ígértek a regále jogért, a kevesebbet ajánlók által mégis látták be szorítottak, mert ezek miut mondani szokás, „hazuról jöttek.” De ezen körülbelül máskor is uszált eljárásba most baletort a bicskájuk; mert egy kijátszott árverelő feljelentette őket a pénzügyminiszteriumnak. Ennek következtén *Beske Bálint* pénzügyigazgató, állásától fel-függesztetett s a vizsgálat megejtése végett egy miniszteri osztálytanácsos küldetett le; ki a vizsgálatot hétfőn meg is kezdte és még most is tart. A kiszivárgott hírek szerint asszony-kéz is játszott a dologban. Hogy ki a bűnös? az a vizsgálat során fog kiderülni.

Hymen. Dr. Mechner Sándor jogakadémikánk újonnan választott fiatal tanára eljegyezte Szombathy Riza úrhölgyet Tállyárról.

Kinevezés. Farkas Már s.-a-ujhelyi n. k. államv. mérnök, ki a s.-pataki esatornázási és kövezési műszaki munkálatok és tervezetek elkészítésével volt megbízva, Kecskemét sz. kir. és törvényhatósági joggal felruházott város mérnökévé nevezetett ki.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Kende Mihály orsz. képviselőnek, a m. kir. államvasutak Forró-Encs állomásától Gútbárt, Kér, Abauj-Szántó, Golop, Tállya, Monok, Ráska és Ónd irányában a m. kir. államvasutaknak Szerencs állomásáig, illetve Mád érintésével M.-Zombor megálló helyig vezetendő h. é. vasút vonalra az előmunkálati engedélyt egy óvre megadta.

Új anyakönyvezetők. A helygymnázium Zemplénvármegye területén a nagykázméri anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő Gazdag Kálmán segédjegyzőt; a tolcsvai anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes Szűcs István h. aljegyzőt; a gálszécsi anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes Bóhácsi Kálmán segédjegyzőt; a tótkerebesi anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes Makraney Károly állami elemi tanítót; a bánóczi anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes Orbán Dezső jegyzői irnokot; a mezőlabor-czvidéki anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes dr. Klein Zsigmond körorvost; a esebényei anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes Vogler Zénó kir. postamestert; a homonnai-vidéki anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes Durcsinszky Gyula rendőrkapitányt: régül a virasói anyakönyvi kerületbe anyakönyvezetendő helyettes Budai Sándor uradalmi tisztet kinevezte, s mind-ezeket a házassági anyakönyvezéssel és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Új ügyvéd. A kassai ügyvédi kamara köz-hírré teszi, hogy dr. Kéllner Mihály ügyvédet, Nagy-Mihály székhelyvel a kamara ügyvédi lajstromába folytatásig felvette.

Differitizis. Klein Albert s.-a-ujhelyi kereskedő 5 éves gyermeke bár serummal beoltattak, folyó hó 5-én este differitizis áldozata lett.

Rendkívüli sikert ért el az osztálysorsjáték intézménye Magyarországon. Ma, midőn az első osztály húzása be van fejezve és már a nyerményeket is kiűzeték, ezt a tényt nagy meglepéssel konstatálhatjuk, mert ily módon az osztálysorsjáték nálunk is az első lépés a *kis lutri előrlése irányában*. A magyar osztálysorsjáték nagy sikere főleg abban áll, hogy a társadalom összes rétegei résztvettek benne és büszkeséggel konstatálhatjuk, hogy a magyar osztálysorsjegyeket az egész világon legkedvezőbben fogadták. Valóság-gal érthetetlen ebben a tekintetben az osztrák kormány eljárása, midőn nem enged meg folyó a magyar osztálysorsjegyek Ausztriában magában is elarusításának. Magyarországon sokkal előzéke-nyebb s jól emlékeztünk arra, hogy még csak rövid idő előtt is mindenfelé árulták nálunk a lemebergi kiállítás sorsjegyeit. Remélhető, hogy a magyar kormányának sikerülni fog, hogy itt is helyreállítsa a paritást, annál is inkább, mert az új osztrák pénzügyminiszter, *Bilinsky* lovag, október 24-én tartott expoziójában bejelentette hajlandóságát a kis lutri előrlésére. Egyébként Ausztria engedélye a magyar osztálysorsjáték vezetőineknek érdekében nem áll, mert az osztálysorsjegyek kelendősege, a hazahatárán belül is, valóban példátlan. Ezért ajánlatos, hogy mindazok, kik sorsjegyet vásárolni akarnak, ezt minél előbb megtegyék, nehogy oly kellemetlenségeknek legyenek kitéve, mint az első osztály húzása előtt, midőn az utolsó napokban annyi megrendelés érkezett *Heintze Károly* budapesti főelárusítóhoz, hogy a megrendelők jelenté-

keny része már nem kaphatott sorsjegyet. A második osztálynál már előreláthatólag még sokkal nagyobb lesz a vásárlókérv, mert a nyerményki-látások itt még hasonlíthatatlanul nagyobbak. Ugyanis a sorsjátékban résztvevő sorsjegyek száma 10,000 darabban kevesbedett, míg a nyermények száma több mint kétszerannyira növekedett. Ehez járul még a nyermények mesés nagysága a második osztályban. Lesz ugyanis egy 600,000 korona összegű külön díj, továbbá 6 főnyermény 400,000—50,000 korona összegben, úgy hogy egy sorsjegyre esetleg 2 millió koronát lehet nyerni. Könnyen érthető tehát az az óriási érdeklődés, melyet a közönség tanúsít e második osztály iránt, melynek húzása már december 6—14-ikén lesz. A sorsjáték vezetősége figyelmetlen bennünket arra, hogy az I. osztály sorsjegyek tulajdonosainak ajánljuk a II. osztály sorsjegyeknek mielőbbi beszerzését, a mi legkönyvebben úgy történik, hogy az illetők az I. osztály sorsjegyet beüldük, mire az igazgatóság postán, utánvéttel megküldi a II. osztály sorsjegyet. Miután az I. osztály sorsjegyeket teljesen elarusították, a II. osztályra vonatkozó megújításra oly nagymértő tolongás várható, hogy minden I. osztály sorsjegy tulajdonosának legelőbb-geben ajánlhatjuk, hogy minél előbb intézkedjék a II. osztály sorsjegyeknek megszerzéséért.

Furfangos lopás. Vesz Ignác legvesényei lakos egy talyigába fogott lovacskával keresi kenyér-t s tartja el nem kis családját. A múlt hó 28-án este a szerencsi állomásra hajtott a lovacskáját, felültetvén a talyigára két kis gyermekét is, hogy azok majd az állomáson legalább annyiban legyen segítségre, hogy míg ő dolgát végzi az állomási hivatalokban, ügyeljenek fel a lóra és talyigára. A hűvös est bár nem szerzett nagy élvezetet a nem is valami teljes ruházott gyermekeknek, de apjuk parancsának engedelmeskedve, kint maradtak a talyiga mellett. A két gyermek már didergett s apjuk még mindig nem jött elő. Egy nő ácsorgott kint a pályaudvaron. Szánalmat szült a két didergő gyermek iránt. Bizalmat gerjeszt hangou hívja a gyermekeket a meleg várterembe. A két gyermek hajlik a nő kérésére, bemegy. Még talán fel sem melegekedtek, mikor a nő ott hagyja őket s kirohan a várteremből. — Nem sokkal azután, mikor ezek történtek, elyegezte az apa is dolgát s keresi az üres pályaudvaron lovát, talyigáját s gyermekeit. Hasztalan, ninesenek. Bemegy tudakozódnak a várterembe. S két gyermekét a melegegés őrzéséről boldogja béve, ott találja. Az eltűnt ló és talyiga után tudakozódik tőlük. Ők azonban csak arról tudtak felvilágosítást adni, hogy hogyan jutottak be a meleg várterembe. A nyomozat ennek alapján axonnal megindított. És a sárospataki derék és ügyes csendőrkörjör csakugyan rá is jött a tolvajlás tevére s kiderült, hogy a tettes csakugyan az a nő volt, ki a két gyermeket a várterembe csalta be. A tettes egy Zajác Borbála nevű, varanói születésű, prostituta volt, ki előzőleg itt Patakon már tartózkodott Szirányi János helybeli lakosnal. A tettesnő még ez idő-szerint nines fogva, de van kilátás rá, hogy a rendőrség mielőbb hatalmába fogja venni. A tolvajlás tevére úgy jött a járőr, hogy a 13 Gross Herman sárospataki lakosnál, a talyiga Szirányi Jánosnál s a löszerszám Feldmészter Hermannál találtatt meg, kinél a kontó fejében hagyta a tulajdonosnő. — A Szirányi és Gross ügye a büntelő bíróság elé került, mint orgazdáké. Az előbbi azért mert személyesen is ösmerte, mint gazdája, a prostitutát, az utóbbi azért, mert lövével nélkül potómagor vette meg a lovat.

Öngyilkosság. Pály Ignác joghallgató, állítólag több okból származó elkeseredésében kilenez m.-méteres forgószínpályából haláltenek lötte magát folyó hó 5-én déiben. — Nem halt meg. A gyors és gondos orvosi segély híhetőleg megmenti a megdondolatlan ifjú embert az életnek.

Folyó hó 2-án sokunkat megdöbbentett a főiskola homlokzatán lengő fekete lobogó. Ki halt meg, ki halt meg? — hangzott a kérdés mindenfelől. Nem sok idő múlva aztán gyorsan terjedt a hír hogy nem Sárospatakon szűnt meg egy élet, hanem Komáromban, a dunántúli reformátusoknak nagy nevű püspöke Papp Gábor Szepc multot futott meg. Neve azonban csak a legutóbbi időben lett népszerűvé, és ismertebbé amikor az egyházközpontok mozgalmakban élénk részt vett mi is békés pihenést kívánunk a szabadelvűség e derék harcosának!

A ki a mulatató regényeknek barátja és szereti a jó elbeszéléseket, rajzokat, humoreszket, és költeményeket, valamint érdeklődik a divat változásai, az orvosi és ismeretterjesztő tanulságos cikkek iránt, az rendelje meg a „Képes Csaldai Lapok”

